

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1 *Titlul proiectului de act normativ*

LEGE privind aprobarea Ordonanței Guvernului pentru reglementarea unor măsuri fiscal-bugetare

Secțiunea a 2-a *Motivul emiterii actului normativ*

Prezentul proiect de act normativ are ca obiectiv asigurarea calității vieții cetățenilor prin furnizarea optimă a agentului termic în sezonul rece 2023 -2024.

2.1 Sursa proiectului de act normativ

a) indicarea și detalierea sursei: Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației în considerarea precedentului din iernile anterioare, precum și a adreselor care au vizat solicitare de sprijin în vederea asigurării fondurilor necesare pentru furnizarea agentului termic, depuse de următoarele unități administrativ-teritoriale:

- Municipiului Ploiești, județul Prahova;
- Municipiul Brașov, județul Brașov;
- Municipiul Bacău, județul Bacău;
- Municipiul Iași, județul Iași.

2.2 Descrierea situației actuale

Potrivit prevederilor art. 61, alin. (1) din Legea nr. 273/2006 privind finanțele publice locale, cu modificările și completările ulterioare:

„(1) Consiliile locale, județene și Consiliul General al Municipiului București, după caz, pot aproba contractarea sau garantarea de împrumuturi interne ori externe pe termen scurt, mediu și lung, pentru realizarea de investiții publice de interes local, precum și pentru refinanțarea datoriei publice locale.”

Totodată, la art. 63, alin. (4) și (4¹) din Legea nr. 273/2006:

„(4) Unităților/Subdiviziunilor administrativ-teritoriale li se interzice accesul la împrumuturi sau la garantarea oricărui fel de împrumut, dacă totalul datoriiilor anuale reprezentând ratele scadente la împrumuturile contractate și/sau garantate, dobânzile și comisioanele aferente acestora, inclusiv ale împrumutului care urmează să fie contractat și/sau garantat în anul respectiv, depășesc limita de 30% din media aritmetică a veniturilor proprii, prevăzute la art. 5 alin. (1) lit. a), diminuate cu veniturile din

valorificarea unor bunuri, pe ultimii 3 ani anteriori anului în care se solicită autorizarea finanțării rambursabile care urmează să fie contractată și/sau garantată.”

(4¹) Unitățile/Subdiviziunile administrativ-teritoriale care au înregistrat plăți restante la data de 31 decembrie a anului anterior, neachitate până la data solicitării avizului Comisiei de autorizare a împrumuturilor locale, sau care au înregistrat deficit al secțiunii de funcționare la sfârșitul anului anterior solicitării nu au dreptul la contractarea sau garantarea de împrumuturi.”

Astfel cum am precizat la pct. 2.1, până la data promovării prezentei ordonanțe, unele unități administrativ-teritoriale au informat MDLPA cu privire la dificultățile pe care le întâmpină operatorii din subordine legat de pregătirea sezonului rece 2023 - 2024, inclusiv cu referire la constituirea stocurilor de combustibili.

Potrivit art. 11 din OuG nr. 27/2022 privind măsurile aplicabile clienților finali din piața de energie electrică și gaze naturale în perioada 1 aprilie 2022-31 martie 2023, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul energiei:

„Art. 11. - (1) În perioada 1 aprilie 2022 - 31 octombrie 2023, furnizorii de gaze naturale/producătorii de energie termică în centralele de cogenerare și în centralele termice pentru consumul destinat populației în calitate de clienți direcți ai producătorilor de gaze naturale, denumiți în continuare PET client direct, au obligația de a constitui în depozitele de înmagazinare subterană a gazelor naturale un stoc minim de gaze naturale pentru asigurarea continuității și siguranței în alimentarea clienților săi finali/asigurarea consumului propriu și suportabilității prețului de către aceștia; cantitățile de gaze naturale reprezentând stocurile minime ce urmează a fi înmagazinate de fiecare furnizor/PET vor reprezenta minimum 30% din cantitatea de gaze naturale necesară consumului clienților finali din portofoliul propriu/consumului propriu.”

În aceeași măsură sunt situații în care unitatea administrativ-teritorială are calitatea de operator.

De exemplu, prin adresa nr. 149475/31.08.2023, Municipiul Iași face cunoscut faptul că:

„în urma încetării înainte de termen a contractului de delegare cu fostul operator de termie - Veolia Energie Iași, Municipiul Iași a preluat serviciul public de alimentare cu energie termică - producere, transport, distribuție și furnizare, pe o perioadă tranzitorie (până la încheierea unui contract de delegare cu un nou operator), în gestiune directă și în administrarea Direcției Tehnice și Servicii Comunitare – Serviciul Eficiență Energetică și de Utilități Publice (direcție fără personalitate juridică din cadrul Municipiului Iași). Activitățile specifice serviciului de termoficare sunt prestate de către Unitatea Administrativ-Teritorială Municipiul Iași în baza următoarelor licențe acordate de A.N.R.E: Licența nr. 2277/29.07.2021 (valabilă până la data de 30.07.2024) pentru exploatarea comercială a capacităților de producere a energiei termice din centrale electrice în cogenerare și Licența cu caracter provizoriu nr. 2412/17.08.2023

(valabilă până la data de 16.08.2024), acordată potrivit art. 7(3¹) din Ordinul A.N.R.E. nr. 61/2022 pentru acordarea licențelor în domeniul serviciului public de alimentare cu energie termică, pentru prestarea serviciului public de alimentare cu energie termică.

Situația financiară dificilă în care se află Municipiul Iași, caracterizată de o lipsă acută de lichidități, necesită adoptarea de măsuri imediate în vederea creării cadrului legal care să permită accesarea unui împrumut de către municipalitate în vederea asigurării necesarului de fonduri pentru acoperirea cheltuielilor pe care le implică prestarea serviciului de alimentare cu energie termică.”

Față de acestea, se constată că, la această dată, există unități administrativ-teritoriale la nivelul cărora nu sunt luate, din lipsa disponibilităților financiare, toate măsurile pentru pregătirea în condiții optime a sezonului rece 2023 -2024.

2.3 Schimbări preconizate

Proiectul de act normativ a fost promovat în scopul derogării de la prevederile art. 61 alin. (1) și art. 63 alin. (4) și (4¹) din Legea nr. 273/2006 privind finanțele publice locale, cu modificările și completările ulterioare, astfel încât, după aprobarea actului normativ și până la 31 decembrie 2023, unitățile administrativ-teritoriale să poată garanta contractarea de împrumuturi de la bănci comerciale sau alte instituții de credit, de către operatorii din subordine pentru asigurarea funcționării sistemului de producere, transport, distribuție și furnizare a energiei termice pentru populație în sistem centralizat în sezonul rece 2023- 2024.

De asemenea, pentru situația în care unitățile administrativ-teritoriale au calitatea de operator de serviciu de alimentare cu energie termică, se instituie posibilitatea de a contracta împrumuturi de la instituțiile de credit, pentru achiziția de combustibil necesar asigurării energiei termice în sezonul rece 2023-2024, prin derogare de la prevederile art.61 alin.(1) și art.63 alin.(4) și alin.(4¹) din Legea nr.273/2006 privind finanțele publice locale, cu modificările și completările ulterioare precum și de la prevederile art. 3 alin. (2) din Legea nr. 360/2022 pentru aprobarea plafoanelor unor indicatori specificați în cadrul fiscal-bugetar pe anul 2023.

2.4 Alte informații

Proiectul nu prevede dispoziții suplimentare privind condițiile în care se pot accesa împrumuturile garantate de unitățile administrativ-teritoriale (spre exemplu un nivel maxim al dobânzii și o limită maximă a sumei împrumutate), întrucât:

a) operatorii contractează împrumuturile de la băncile comerciale sau alte instituții de credit, în condiții de piață, sens în care impunerea unui nivel maxim al dobânzii ar fi susceptibilă să denatureze concurența;

b) este inoportună stabilirea unei limite maxime a sumei împrumutate, întrucât aceasta este diferită, în funcție de capacitatea financiară a operatorului (poate să dispună de mare parte din suma necesară iar împrumutul să aibă valoare mare) precum și de cantitatea de agent termic ce este necesar a fi furnizat.

Secțiunea a 3-a
Impactul socioeconomic

3.1 Descrierea generală a beneficiilor și costurilor estimate ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ

3.2 Impactul macroeconomic

3.2.1 Impactul asupra principalilor indicatori macroeconomici – nu e cazul

3.2.2 Impactul asupra mediului concurențial și domeniul ajutoarelor de stat – Garantarea de către o unitate administrativ-teritorială a împrumuturilor contractate de către operatorii economici este susceptibilă să reprezinte măsură de ajutor de stat.

Menționăm că o garanție de stat nu constituie ajutor de stat în cazul în care nu aduce niciun avantaj întreprinderii beneficiare. Astfel, arătăm că furnizorii, respectiv, unitățile administrativ – teritoriale trebuie să analizeze în fiecare caz în parte, dacă se poate demonstra „principiul operatorului în economia de piață”, respectiv, trebuie să se țină seama de posibilitățile efective ale operatorului beneficiar de a obține resurse financiare echivalente, recurgând la piața de capital. Nu este implicat ajutor de stat în situația în care noua sursă de finanțare ar fi pusă la dispoziția operatorului, în condiții ce ar fi acceptabile pentru un operator privat, în condițiile normale ale unei economii de piață.

Astfel, conform Comunicării Comisiei cu privire la aplicarea articolelor 87 și 88 din Tratatul CE privind ajutoarele de stat sub formă de garanții (2008/C 155/02), în cazul unei garanții de stat individuale, este exclusă existența ajutorului de stat dacă sunt respectate cumulativ următoarele condiții:

- (a) persoana creditată nu se află în dificultate financiară;
- (b) gradul de acoperire oferită de garanție poate fi determinat în mod corespunzător în momentul acordării garanției. Aceasta înseamnă că garanția trebuie să fie legată de o tranzacție financiară specifică, de o sumă maximă fixată și o durată limitată;
- (c) garanția nu acoperă mai mult de 80% din creditul neachitat sau din altă obligație financiară, cu excepția situației în care garanția este acordată pentru a finanța o companie al cărei unic obiect de activitate îl reprezintă un serviciu de interes economic general pentru care a fost mandatată și, de asemenea, atunci când garanția a fost acordată de către autoritatea publică ce i-a încredințat desfășurarea aceluși serviciu public, caz în care se poate ajunge la 100%;
- (d) pentru garanție se achită prețul corespunzător prețului pieței.

3. Impactul asupra mediului de afaceri. – nu este cazul

3.4 Impactul social

Crearea cadrului legal pentru ca unitatea administrativ-teritorială să poată garanta împrumutul operatorului de energie termică aflat în subordine are impact social indirect asupra populației racordate la sistemul centralizat de alimentare cu energie termică, în principal, asupra grupurilor vulnerabile, întrucât costurile care compun prețul de furnizare a energiei termice la populației vor fi mai mici decât achiziția combustibilului la prețurile stabilite de furnizorul de gaze naturale în apropierea sezonului rece.

3.5 Impactul asupra mediului înconjurător						
Asigurarea în regim de continuitate a serviciului public de alimentare cu energie termică în sistem centralizat nu va avea repercusiuni în privința debransării de la sistem. Sistemele de alimentare centralizată cu energie termică au impact pozitiv semnificativ mai mare față de centralele de apartament.						
3.6 Impactul asupra inovării și digitalizării – nu e cazul						
3.7 Impactul asupra dezvoltării durabile						
Proiectul de act normativ susține implementarea obiectivelor de dezvoltare durabilă prevăzute în Strategia națională pentru dezvoltare durabilă a României, întrucât menține interesul populației la sistemul centralizat de alimentare cu energie termică, care din punct de vedere al protecției mediului este superior sistemelor individuale de încălzire și răcire centralizată.						
3.8 Alte informații						
<i>Secțiunea a 4-a</i> <i>Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani)***)</i>						
- în mii lei (RON) -						
Indicatori	Anul curent	Următorii patru ani				Media pe cinci ani
1	2	3	4	5	6	7
4.1 Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta:						
i. impozit pe profit						
ii. impozit pe venit						
b) bugete locale						
i. impozit pe profit						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						
i. contribuții de asigurări						
d) alte tipuri de venituri (se va menționa natura acestora)						
4.2 Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta:						
i. cheltuieli de personal						
ii. bunuri și servicii						

b) bugete locale: i. cheltuieli de personal ii. bunuri și servicii						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat: i. cheltuieli de personal ii. bunuri și servicii						
d) alte tipuri de cheltuieli (se va menționa natura acestora)						
4.3 Impact financiar, plus/minus, din care: a) buget de stat						
b) bugete locale						
4.4 Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						
4.5 Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						
4.6 Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare						
4.7 Prezentarea, în cazul proiectelor de acte normative a căror adoptare atrage majorarea cheltuielilor bugetare, a următoarelor documente:						
4.8 Alte informații						

<i>Secțiunea a 5-a: Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare</i>						
5.1 Măsurile normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ – nu e cazul.						
5.2 Impactul asupra legislației în domeniul achizițiilor publice – nu e cazul						
5.3.1. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația UE – nu e cazul						
5.3.2. Măsurile normative necesare transpunerii directivelor UE – nu e cazul						
5.3.2 Măsurile normative necesare aplicării actelor legislative UE. – nu e cazul						
5.4 Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene - – nu e cazul						

5.5 Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente asumate (se face referire la un anume acord, rezoluție sau recomandare internațională ori la alt document al unei organizații internaționale).

5. 6. Alte informații

Secțiunea a 6-a *Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ*

6.1 Informații privind neaplicarea procedurii de participare la elaborarea actelor normative

Proiectul de act normativ a fost publicat pe https://mdlpa.ro/pages/proiectdeordonanta_guvern_pentru_reglementarea_masurifiscalbugetare29082023.

În procesul de consultare publică Municipiul Iași, prin adresa nr. 109475/31.08.2023 a solicitat introducerea unui articol 2, în care să se prevadă următoarele:

„În anul 2023, prin derogare de la art.61 alin. (1) și art.63 alin. (4) și alin. (41) din Legea nr. 273/2006 privind finanțele publice locale, cu modificările și completările ulterioare, Municipiul Iași poate contracta împrumuturi în vederea finanțării unor cheltuieli curente pentru asigurarea furnizării energiei termice în sezonul rece 2023-2024.”

Menționăm că propunerea a fost preluată.

a) 6.2 Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate.

- a) fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea;
- b) metodele de consultare utilizate (dacă au existat întâlniri se va preciza data și organizațiile participante);
- c) propunerile formulate de organizațiile consultate;
- d) propuneri preluate în proiectul de act normativ;
- e) pentru propunerile principale neincluse în proiectul de act normativ se va justifica, pe scurt, nepreluarea acestora.

6.3 Informații despre consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, - Proiectul a fost supus consultării structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale prin adresa nr. 135292/29.08.2023

Au răspuns că nu au propuneri și observații:

Uniunea Națională a Consiliilor Județene, prin adresa nr. 2943/29.08.2023;

Asociația Municipiilor din România, prin adresa nr. 706/30.08.2023.

6.4 Informații privind puncte de vedere/opinii emise de organisme consultative constituite prin acte normative

6.5 Informații privind avizarea de către:

- a) Consiliul Legislativ - Proiectul actului normativ a fost avizat de Consiliul Legislativ prin avizul nr.825/2023.
- b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării
- c) Consiliul Economic și Social
- d) Consiliul Concurenței a transmis adresa nr. RG 12160/30.08.2023.
- e) Curtea de Conturi

6.6 Alte informații***Secțiunea a 7-a******Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ***

7.1 Informarea societății civile cu privire la elaborarea proiectului de act normativ

- a) data publicării anunțului referitor la participarea în elaborarea actului normativ;
- b) data până la care s-au putut transmite recomandări scrise;
- c) în cazul în care nu au fost primite observații ca urmare a publicării anunțului sau solicitări de organizare a unor dezbateri publice, se va menționa acest lucru.

7.2 Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice

7.3 Alte informații***Secțiunea a 8-a******Măsuri privind implementarea, monitorizarea și evaluarea proiectului de act normativ***

8.1 Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ – nu e cazul

8.2 Monitorizarea și evaluarea implementării proiectului de act normativ – nu e cazul

8.3 Alte informații

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Lege privind aprobarea Ordonanței Guvernului pentru reglementarea unei măsuri fiscal-bugetare, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare.

PRIM-MINISTRU

ION-MARCEL CIOLACU